

Prof. Irmina Aksamitowska-Szadkowska
Dziedzina – sztuki plastyczne
Dyscyplina artystyczna - sztuki projektowe
Adres do korespondencji: e-mail aksamitowska@post.pl
Łódź, dnia 08.01.2018r.

**Recenzja rozprawy w przewodzie doktorskim Pani Ewy Mróz na temat:
„Łączenie płaszczyzn jako czynnik kształtujący formę ubioru”. Ocena
merytoryczna i metodologiczna rozprawy oraz dorobku autorki rozprawy.**

Zlecniodawca opinii:

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu Wydział Architektury Wnętrz i Scenografii, pismo XDD/AWiS/61/2017 w sprawie recenzji we wszczętym przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe Pani mgr Ewy Mróz sygnowanym przez Dziekana Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii prof. dr hab. Józefa Jurka prof. zw. UAP.

Wraz z pismem dostarczona została następująca dokumentacja

- egzemplarz rozprawy doktorskiej „Łączenie płaszczyzn jako czynnik kształtujący formę ubioru” mgr Ewy Mróz w dziedzinie sztuki plastyczne, dyscyplinie artystycznej - sztuki projektowe.
- dokumentacja przewodowa, czyli:
 - wniosek o wszczęcie przewodu doktorskiego na Wydziale Architektury Wnętrz i Scenografii i propozycję promotora dr. hab. Annę Regimowicz-Korytowską prof. ndzw. UAP
 - biogram
 - kwestionariusz osobowy
 - kopia dowodu osobistego
 - dyplom potwierdzający ukończenie studiów stacjonarnych na kierunku scenografia, w specjalności- projektowanie scenografii i uzyskaniu tytułu zawodowego magistra sztuki ASP w Poznaniu z dnia 10.06.2010 r.
 - suplement do dyplomu ważny z dyplomem 5760 ASP w Poznaniu
 - informacja o krajowym systemie szkolnictwa wyższego
 - wykaz dorobku artystycznego, indywidualna działalność artystyczna 2010 – 2015
 - wykaz działalności w ramach Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii Kierunek Scenografia, Katedra Ubioru
 - CV Ewa Mróz
 - zakres i koncepcja rozprawy doktorskiej
 - 1 egzemplarz obszernej dokumentacji dorobku artystycznego i dydaktycznego, zawodowego w latach 2010 – 2015.

Złożona przy wniosku przez Kandyda rozprawa doktorska oraz portfolio dorobku i dokumentacja zostały wyczerpująco przygotowane i odpowiadają wymaganiom ustawy.

Podstawowe dane o Kandydatce.

Pani Ewa Mróz urodziła się 05.10.1979 roku w Wągrowcu. W 1998 r. ukończyła Technikum Odzieżowe w Chodzieży, gdzie zdobyła podstawy wiedzy z zakresu realizacji ubioru. Następnym etapem nauki było Policealne, dwuletnie Studium Agrobiznesu w 2000 roku i studia licencjackie w Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu na Wydziale Grafiki na kierunku Scenografia. W 2007 roku uzyskała licencjat w zakresie projektowania ubioru. Równolegle w 2006 roku Ewa Mróz podjęła studia na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa, również na kierunku Scenografia, na którym licencjat w zakresie projektowania scenografii uzyskała w 2008 roku. Naukę kontynuowała na studiach magisterskich, które zakończyła dyplomem w 2010 roku. Zrealizowany aneks do dyplomu w Pracowni Tkaniny Artystycznej to początek rozwojowej działalności artystycznej w następnych latach. Po ukończeniu studiów pełniła obowiązki asystentki w Pracowni Projektowania Ubioru dr hab. Anny Regimowicz-Korytowskiej. Od 2013 jest asystentką w wyżej wymienionej pracowni.

Ocena dorobku artystycznego mgr Ewy Mróz lata 2010-2015

Po ukończeniu studiów na kierunku Scenografia w 2010 roku, rozwijała się dalsza działalność twórcza mgr Ewy Mróz, w dużym zakresie polegająca na współpracy z teatrami w Poznaniu aż do 2014 roku zarówno w charakterze asystentki jak i autorki scenografii i kostiumów. Różnorodność tematyczna spektakli, do których przygotowała swoje projekty wskazuje na jej uniwersalność artystyczną i zawodową. Specyfika tego gatunku sztuki pozwalała autorce zdobyć bezcenne doświadczenie jakim jest umiejętność współpracy zespołowej. To ważna cecha charakteru i osobowości każdego pedagoga, konieczna zarówno w pracy dydaktycznej i poza dydaktycznej wymagającej dużej wiedzy i kultury a także elastyczności w poszanowaniu odmienności twórczej i światopoglądowej innych uczestników procesu kształcenia. Zdobyte kwalifikacje, jak wynika z wykazu dorobku Pani Ewy Mróz, zaprocentowały także później, już podczas działalności poza dydaktycznej w ramach Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii. Sprawdziła się jako współkoordynatorka lub koordynatorka spektakularnych warsztatów scenograficzno-teatralnych („Poduszkowiec”, „Uwaga na głowę”, „Stałość przyciągania”) w Świnoujściu, docenionych, wyróżnionych i nagrodzonych Nagrodą Główną „Tryton” za najlepszą kreację zbiorową przez Prezydenta miasta w 2011 roku a także w następnym konkursie „Trójzęb Neptuna” za projekt „Uwaga na głowę”. Równie cenna była jej współpraca przy organizacji pokazów dorobku dydaktycznego Pracowni Projektowania Ubioru na Międzynarodowych Targach Poznańskich, są to pokazy cykliczne, a ich jakość i wartość projektowa oceniana jest przez widzów i organizatorów bardzo wysoko. Nie tylko w Poznaniu odbywały się pokazy, także w Warszawie w Złoty Tarasach i w Łodzi w Akademii Sztuk Pięknych, Centrum Promocji Mody. Była także opiekunem Pokazu dyplomowego w 2013r. Scenograficzne doświadczenia wykorzystywała aranżując przestrzeń do wystawy „DEKADA” w Galerii Aula UAP podsumowującej dziesięciolecie kierunku Scenografia.

Od 2013 roku wyraźnie została zaznaczona inna pasja artystyczna autorki: tkanina artystyczna. Cykl ENERGY prezentowany na wystawie w Galerii pod Lipami w Poznaniu pokazał, że potrafi tworzyć różno-gabarytowe jej formaty. Nie ma ograniczeń, jeśli chodzi o wielkość dzieł. Ważny jest kontekst i przekaz idei. Ten cykl miał być „interpretacją obrazów, bodźców, emocji zakodowanych w dzieciństwie. Różnorodność, zwielokrotnienie formy, kolor oraz cykliczność natury stały się (jak opisuje autorka) impulsem do tworzenia”. Prace

zostały wykonane technikami własnymi z wykorzystaniem włókna wiskozowego i drutu, którym odrealniono strukturę i zmieniono pierwotne przeznaczenie tworząc unikatowe formy o cechach dobrej kompozycji przestrzennej, ułożone w zdyscyplinowany sposób. Pobudza to wyobraźnię widza a percepcja tych prac pozostaje w gestii i wrażliwości obserwatorów. Możemy oglądać prace o bardzo dużych gabarytach, ale też formy malutkie – miniaturowe, bo taki jest też świat organiczny. Jako recenzentka mogę się tylko domyślać jakie skojarzenia i jakie odczucia artystyczne towarzyszyły wystawom prac Ewy Mróz. Co prawda świetna dokumentacja fotograficzna przygotowana przez autorkę ułatwia częściowo ich artystyczne, ponowne przeżycie, ale pozostawia niedosyt, szczególnie w odbiorze i ocenie tych wielkoformatowych dzieł.

Kolejne wyjątkowe wydarzenie artystyczne, w którym czterokrotnie w latach 2011, 2012, 2014, 2015 uczestniczyła Pani mgr Ewa Mróz to cykl wystaw AK30 będący wspólnym projektem kadry, studentów i przyjaciół Pracowni Zjawisk Teatralnych Katedry Scenografii UAP. AK30 to 30 wystaw, każdego dnia innego artysty, który aranżuje indywidualne spotkanie z odbiorcami zapoznając ich ze swoją działalnością artystyczną. Artystka tym razem zainicjowała inną strategię artystyczną. To cykl „5000 YDS” odległość topograficzna mierzona liniami między ważnymi dla niej osobistościami, punktami. Każdorazowo powstały odcinek, ma różne odstony. Inne doznania towarzyszą konceptualnie ciekawej wizualizacji „5000 YDS - forma” 2011; inne „5000 – YDS masa i kolor” 2012; „5000 YDS – odwiert materii” 2014; „5000 YDS – mała/duża przestrzeń” 2015;

W 2013 roku powrócił cykl „Pracownia w procesie - ENERGY”

Tkanina artystyczna nie jest jedyną działalnością twórczą Pani magister Ewy Mróz. W 2014 roku powstaje kolekcja ubiorów. „Harmonia zmysłów” to ambitny dorobek, świadczący o bardzo dużym wyczuciu estetycznym autorki. Tytuł kolekcji jednoznacznie wyznacza ramy kreacji artystycznej. Jest to dyskretne połączenie seksualności ubioru z graficzną formą unikatowej „biżuterii”, która stanowi nierozłączną, integralną kompozycyjnie i najważniejszą jej część. Jest żywym i pełnym ruchu elementem ubioru, uzależnionym także od indywidualnych interpretacji użytkownika. Nie są to jedyne zabiegi plastyczne przyporządkowane zaprojektowanej kolekcji. Interakcyjną zależność kompozycyjną stanowią pionowe i poziome rytmy uzyskane sposobem równoległych przeszyć, lub wkomponowanych kontrastowo innych detali. Konsekwentny przekaz architektonicznego zabiegu, niemal książkowy, pokazuje dobre układy kompozycyjne ubioru w różnych możliwych aranżacjach na sylwetce. Wyróżniają się bardzo dobre zdjęcia dokumentacyjne, czytelnie ilustrujące ideę artystyczną zamierzoną przez autorkę. To kumulacja smaku, klasy i wizjonerstwa. Proporcje, kolor, kontrasty, rytmy linii, współzależności przestrzenne dużej biżuterii ze statyczną sylwetką tworzą niemal optymalne kompozycyjnie ruchome obiekty. Kolekcja płaszczy przeciwdeszczowych „OZON „zrealizowana w 2015 roku to kompilacja materiału, funkcji, koloru determinująca formę. Proste, użytkowe wzory tworzone są z równym talentem, konsekwencją zachowując przy tym oryginalny kształt ubioru, dostosowany do określonych warunków atmosferycznych. Ciekawe konstrukcje, bezpieczna kolorystyka materiałów.

Epizod z białymi koszulami „GEOMETRIK”, potwierdza wszechstronność i duży talent twórczy, kompetencje artystyczne, zawodowe mgr Ewy Mróz.

Szerokie spektrum zainteresowań różnymi gatunkami artystycznymi, które z całą konsekwencją i bardzo odpowiedzialnie stosuje w pracy zawodowej artystka, zdecydowanie wyróżnia dotychczasowy dorobek magister Ewy Mróz.

Przedmiot recenzji. Struktura formalna dysertacji

Przedmiotem recenzji jest praca wykonana przez Panią mgr Ewę Mróz, która dotyczyła **łączenia płaszczyzn jako czynnika kształtującego formę ubioru**. Rozprawa doktorska została wykonana pod kierunkiem promotora dr hab. Anny Regimowicz-Korytowskiej prof. ndzw. UAP. Rozprawa ma niestandardowy format, została zaprojektowana i wydrukowana w formie albumu - książki, stanowiąca integralną z tematem całość. Wysoko oceniam zawartość merytoryczną pracy, jej jakość i artystyczny wyraz. Pozycja na wysokim poziomie wydawniczym zawiera czytelnie zilustrowane efekty procesu badawczego. Czyli jest to perfekcyjny przekaz kombinatorycznych działań plastycznych, które wymagały takiej a nie innej prezentacji i analizy zadania. Zawarto pełną dokumentację zarówno metod, także stosowanych materiałów będących kontekstem artystycznym i funkcjonalnym w realizacjach ubioru oraz dokumentację fotograficzną zrealizowanych ubiorów. Praca obejmuje 168 stron. Jest niemal równo podzielona na dwie części: **TEORETYCZNĄ i PRAKTYCZNĄ**.

CZĘŚĆ TEORETYCZNA - to dwa wyczerpujące zakres tematyczny rozdziały:

1. GEOMETRIA jako szerokie medytacje w kontekście zależności płaszczyzny od jej przekształceń. Zawiera podsumowanie rozdziału;
2. POZOSTAŁE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA FORMĘ UBIORU ze zbiorem uzupełniających i łączących powstanie ubioru elementów takich jak: otwory, splot, moduły, surowiec, siły grawitacji, skalowanie, konstrukcja, kolor inne.

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA to również dwa zbiory:

1. INTERPRETACJA ZALEŻNOŚCI GEOMETRYCZNYCH W KONTEKŚCIE KANINY ARTYSTYCZNEJ - fotograficzna prezentacja działań.
2. PROJEKTY UBIORÓW: uwzględniające zasady geometryczne zastosowane w projekcie, analiza projektu pod względem pozostałych czynników wpływających na formę ubioru, prezentację fotograficzną kolekcji ubioru.

Dysertację zamyka BIBLIOGRAFIA: przypisy, literatura, źródła internetowe.

Ocena rozprawy doktorskiej pt. "Łączenie płaszczyzn jako czynnik kształtujący formę ubioru"

Nic bardziej prostego i oczywistego nie można sobie wyobrazić jak to, że w procesie projektowania ubioru bezwzględnie konieczna jest jakaś płaszczyzna, która w zależności od emocjonalnego kontekstu powinna przekształcić się w przestrzenny obiekt. Dosadniej to ujęła kiedyś teoretyk sztuki dr Kamelia Minczewska - Gospodarek w swojej pracy „Z teorii przedmiotu użytkowego. Linia i punkt. Sposoby egzystencji-metamorfozy-transpozycje” z 1996r. gdzie pisze, cyt. „wszelkie rozważanie należy rozpocząć od płaszczyzny i to pojmowanej jako „element bryły twórczy”, zwłaszcza we wzornictwie jest podstawowym „tworzywem” podlegającym przekształceniom”. Kandyński i Klee, których w słowie wstępnym do tej pracy przypomina prof. Grzegorz Sztabiński podkreślali, że punkt i linia, podstawowe składniki dzieła malarskiego, muszą być pojmowane jako konkrety wizualne”. Można zauważyć, że wspomniane elementy sztuki też zbudowały pierwotną koncepcję i bazę twórczą podjętych eksperymentów badawczych przez Panią Ewę Mróz. Początkowo poprzez manipulacje przestrzenne płaszczyzn następowały proste przekształcenia, dzięki którym można było wykreować proste figury. Zaaranżowane na wirtualnej „niby sylwetce”, którą narysowano z gestu, otrzymywały status ubioru. Każdy taki manewr został przedstawiony ilustracyjnie. Poprzez dalsze narracje i przetworzenia układów płaszczyzn powstawały wzory

za każdym razem o innej estetyce i układzie kompozycyjnym. Kontynuując dalej ten proces można dojść do nieskończonej ilości wariantów form ubioru przy niewielkich zabiegach plastycznych innowatorsko zastosowanych. Temat dysertacji, choć prosto brzmiący, wymagał z jednej strony matematycznego podejścia do strategii projektowej, z drugiej, nowej artystycznie zdefiniowanej wizji pracy doktorskiej. Konsekwentnie, każdą kolejną fazę przekształceń płaszczyzn autorka opracowała jako cały system podległości pierwotnym formom geometrycznym. Jest to osiem założeń, osiem możliwości różnych narracyjnie układów graficznych, zamykających dylematy badawcze określone przez autorkę:

1. Płaszczyzna, która jest zbiorem punktów w przestrzeni;
2. Wyniesienie płaszczyzny;
3. Punkt płaszczyzny należy do nieskończenie wielu prostych;
4. Prosta zawierająca się w płaszczyźnie;
5. Prosta przechodząca przez płaszczyznę;
6. Płaszczyzna przecinająca się;
7. Wzajemne położenie dwóch płaszczyzn/przecinające się;
8. Wzajemne położenie dwóch płaszczyzn/równoległe i pokrywające się.

Zilustrowane zostały figury, które wynikały z podstawowych założeń, logicznie pokazujących problem i cel badań. Transformacje płaszczyzn przedstawiane były każdorazowo w rzucie by następnie stać się przestrzennym obiektem. Rozwiązania zaskoczyły swoimi jakże oryginalnymi, kompozycyjnie dopracowanymi transformacjami, z których wygenerowane bryły ostatecznie modelowały sylwetkę. Optymalne koncepcje wzorów użytkowych – ubiorów, okazywały się za każdym razem przemyślane i trafne co świadczy o słusznym wyborze tematu pracy, właściwym w wykorzystaniu geometrii płaszczyzn na użytek badań. Widoczny rygor i dyscyplina twórcza pokazały, jak można konstruktywnie manipulować płaszczyznami, liniami prostymi, punktami, w sposób nieograniczony, ale też perfekcyjny dla produktu użytkowego. Sposób graficznej prezentacji działań jest poradnikowym przykładem dobrej wizualizacji. To niemal elementarz metod projektowych dla przyszłych młodych twórców co powinno być celem dalszych, rozszerzonych badań na użytek dydaktyki tej specjalności. To już otwarta droga do następnych i następnych eksperymentów. Dodatkową wartością jest aneks artystyczny stanowiący jedność z zasadniczym tematem badawczym. Zrealizowane koncepcje projektowe to nie tylko ubiór. Takim samym działaniom geometrycznym poddane zostały prezentowane realizacje z obszaru tkaniny artystycznej. Swoista interpretacja zależności geometrycznych w kontekście tkaniny artystycznej jest spójna z częścią teoretyczną i kolekcją ubioru. Ta sama logika myśli twórczej i ta sama logika minimalnego modelowania przestrzeni. Nowoczesne materiały, różna ingerencja w strukturę płaszczyzny metodami krawieckimi, które znakomicie poddają się manipulacji artysty dając w efekcie nową estetykę. Perfekcyjnie przemyślana sesja fotograficzna prac artystycznych zaskakuje, nie pozostawiając wątpliwości, autorka w zdyscyplinowany sposób traktuje każdy element dzieła, każdy kadr to odrębny obraz z artystycznym przekazem. Choć nie ma „szaleństwa twórczego” i rządzi konsekwentna metoda, to Pani Ewa Mróz udowadnia, że dobry projektant potrafi intuicyjnie i instynktownie wyczuć ten właściwy moment, kiedy i jak wykorzystać teorie i zasady dobrej kompozycji. Liczy się każdy szczegół, każdy detal, który ma swoje miejsce w pracy artystycznej bez względu na to czy są to punkty lub oczka metalowe albo nity, rytmy podkreślane liniami poliestrowymi wywodzące się z pasmanterii lub przeszycia krawieckie techniką owerloku i stębnówki fakturalnie i dekoracyjnie wykańczające brzegi tkaniny. Dyskretne drapowania, systemy łączeń to działania czysto przestrzenne i plastyczne.

Finalnym celem i kumulacją doświadczeń wyniesionych z całości badań projektowych i artystycznych jest kolekcja ubiorów składająca się z jedenastu sylwetek i siedmiu propozycji akcesoriów, zaprojektowana i zaaranżowana z taką samą starannością jak wcześniejsze segmenty pracy. Stylową jedność łączą płaszczyzny, bazą jest najczęściej kwadrat, tworzywa, konstrukcje, dekonstrukcje, detale o różnych strukturach i barwa materiałów zastosowanych w realizacjach. Zadając sobie pytanie „Dlaczego kolekcja w czerni?” autorka odpowiada, „jest neutralna, pozwala na zaplanowanie skupienia na detalu, strukturze czy formie całości” taka jest wykładnia jej decyzji. Zresztą słuszna. Czarna barwa zmienia swą wartość zależną od rodzaju bazowego tworzywa. Tkanina, dzianina, len, bawełna, wełna, skóra czy jedwab, każda z nich inaczej będzie odbijać światło, tym samym zmieniając jej optykę. Dla projektanta są to bardzo istotne niuanse. Pozornie sztywne formy ubiorów ukierunkowane są na stworzenie własnego stylu, który cechuje prostota i estetyzm charakterystyczny w sztuce japońskiej i modzie lansowanej przez niektórych kreatorów, ale głównie japońskich. Kształty unikatowych, jednostkowych modeli ubiorów, które stanowią kolekcję zaprojektowaną przez mgr Ewę Mróz, zdecydowanie zamykają całokształt tematu badawczego. „Forma ubiorów” tu również posłużyć się stwierdzeniem autorki” nie jest drugą skórą”, a stanowi bardziej „otoczenie sylwetki”. Kolekcję ubiorów cechuje prostota formy i funkcjonalności. Zrealizowane ubiory bliższe są unikatowym obiektom a nie klasycznej konfekcji. To nowatorski punkt wyjścia do dalszych badań i inspiracji. Z całą konsekwencją architektoniczną, sylwetkę ubioru budują i komponują również akcesoria: torby, plecaki, biżuteria, oczywiście w dominującej czerni. Pojawiający się akcent bieli, zamknięty w kwadracie plecaka jest jak oczekująca biała kartka papieru, do ponownego przetworzenia prowokując do poszukiwań nowych koncepcji. Scenograficzna prezentacja kolekcji, świetne kadry i sesja fotograficzna. Umiejętność prezentacji materiałów źródłowych i badawczych w oparciu o znajomość posługiwania się współczesnymi technikami grafiki komputerowej decyduje o wysokiej jakości estetycznej, artystycznej, merytorycznej pracy doktorskiej. Mgr. Ewa Mróz spełnia wszystkie kryteria, aby kontynuować pracę dydaktyczną jako nauczyciel akademicki.

Ocena merytoryczna ogólna

Badania podjęte przez doktorantkę mają zarówno walor poznawczy jak i praktyczny. Wypowiedzi są jasne, jednoznaczne i zrozumiałe mające na pierwszym miejscu cel i oryginalny sposób rozwiązania problemu badawczego. Wykazała się wiedzą teoretyczną, przyporządkowaną prostym definicjom, które można było łatwo zilustrować. Twórcze projektowanie zostało logicznie w sposób graficzny przedstawione, a każda ingerencja w dzieło ma swoje uzasadnienie. Znaczenie opracowanego materiału jest wymierne zarówno w kategorii materiału dydaktycznego i wydawniczego. Znakomicie zilustrowana, metodycznie opracowana a także pięknie wydrukowana rozprawa doktorska to nieliczny przykład jak można wybitnie połączyć jeszcze inne specjalności artystyczne. Tkanina artystyczna, fotografia, grafika wydawnicza zamknięte w okładkach katalogu zadziwiają znakomitym pomysłem na tak formę dokumentacji pracy doktorskiej. Gotowy materiał do publikacji rozprawy.

Podsumowanie i wniosek końcowy

Wysoko oceniam wartość rozprawy doktorskiej mgr Ewy Mróz zatytułowanej „***Łączenie płaszczyzn jako czynnik kształtujący formę ubioru***” zrealizowanej pod kierunkiem dr hab. Anny Regimowicz-Korytowskiej.

Przedstawiona dysertacja jest dojrzałą pracą naukową, jest innowacyjna i stanowi oryginalne rozwiązanie projektu badawczego. Autorka wykazała się dużą wiedzą teoretyczną i artystyczną, dla której udało się znaleźć nowatorską oryginalną formę prezentacji. Uzyskane niekwestionowane efekty badawcze i artystyczne w pełni uzasadniają nadanie jej stopnia doktora w dziedzinie sztuki plastycznej dyscyplinie artystycznej sztuki projektowej. Praca spełnia ustawowe kryteria Art. 13, Ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65 poz. 595 z późniejszymi zmianami) i uzasadnia podjęcie przez Wysoką Radę Wydziału Architektury Wnętrz i Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu Uchwały o przyjęciu publicznej obrony pracy doktorskiej.

Prof. Irmina Aksamitowska-Szadkowska